

**TOONBEELD
GEESTERHAGE**

23-24

MUZIEK | THEATER | BEELDEND

toonbeeld

GEESTERHAGE

Jaarverslag 2023

TOONBEELD GEESTERHAGE

STICHTING KUNSTZINNIGE VORMING CASTRICUM

Voorwoord

Als ad interim manager van Toonbeeld is het met trots dat ik u het jaarverslag van 2023 presenteer. Dit jaar hebben we grote stappen gezet in het bereiken van meer cursisten, het starten van nieuwe cursussen en het aantrekken van getalenteerde docenten. Daarnaast hebben we succesvolle programma's op alle scholen weten te implementeren, waarmee we alle leerlingen hebben weten te bereiken.

Echter zullen we in 2025 zeer waarschijnlijk te maken krijgen met een korting op de subsidie van de gemeente. Dit betekent dat we gedwongen worden onze activiteiten te herzien en misschien zelfs onze organisatie te reorganiseren. Het zal een moeilijke tijd worden, waar we als team met creativiteit en vastberadenheid doorheen zullen moeten komen.

Bij Toonbeeld staan we voor plezier, professionaliteit en persoonlijke groei. We geloven dat kunst en cultuur essentieel zijn voor de ontwikkeling van individuen en gemeenschappen. Daarom zullen we blijven streven naar het bieden van hoogwaardig kunstonderwijs en creatieve ervaringen voor eenieder, ongeacht de uitdagingen die op ons pad komen.

Ik wil onze medewerkers, docenten, cursisten en partners bedanken voor hun inzet en betrokkenheid. Samen vormen we een inspirerende gemeenschap van creatieve geesten en samen zullen we de komende uitdagingen aan gaan.

Marlies van Winkel, ad interim manager, maart 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
1. Onze organisatie.....	4
2. Thuis bij Toonbeeld	5
2.1 Muziek.....	5
2.2 Beeldende vorming	7
2.3 Theater.....	7
2.4 Combinatiefunctie.....	8
3. Cultuur in School	10
3.1 Voorstellingen en Lezingen	10
3.2 Cultuureducatie met Kwaliteit	12
3.3 Nationaal Programma Onderwijs	14
3.4 Onderwijs Op Maat	16
4. Activiteitenoverzicht.....	17

1. Onze organisatie

Raad van Toezicht:

Voorzitter tot 1-9-2023	Dhr. J. M. Postma
Voorzitter vanaf 1-09-2023	Dhr. V. Meurs
Vice-voorzitter tot 1-9-2023	Dhr. A. G. Kenter
Lid	Dhr. C. F. M. Nota
Lid	Mw. E. M. Oude Elferink
Lid	Mw. P. C. M. Holla-Morre

Directie:

Directeur-bestuurder tot 1-9-2023	A. Mooiweer
Bestuurder vanaf 1-9-2023	J. M. Postma
Directeur	P. Brouwer (ziek)

Medewerkers:

Projectmedewerker onderwijs	M. Albers
Administratie	M. Spoelstra, C. Spil, I. Straver
Huishoudelijk medewerker	R. Vaessen
Docenten	12
Personeel uit dienst per 1-9-2023	5

Inhuur:

Ad Interim manager	M. van Winkel
Projectleider CMK	F. van Uhm
Docenten	diverse ZZP

2. Thuis bij Toonbeeld

Toonbeeld enthousiasmeert alle inwoners van Castricum om deel te nemen aan de lessen, cursussen, projecten en producties. Iedereen kan hiervoor bij het centrum voor de kunsten terecht. De docenten weten goed rekening met ieders persoonlijke wensen, ambities en kunnen. Plezier staat voorop.

Toonbeeld biedt excellent cultuuronderwijs en werkt voornamelijk met docenten met een afgeronde kunstvakopleiding. Zij weten de leerlingen de mogelijkheid te bieden zich creatief te uiten met eigen werk. We laten alle mensen uit Castricum kennis maken met muziek, theater en beeldende vorming.

2.1 Muziek

Toonbeeld biedt lessen voor elke leeftijd en ieder niveau. Het aanbod varieert van eenmalige workshops in groepsverband tot solo-lessen gedurende een heel cursusjaar.

Kleine ensembles, slagwerkgroepen, bandjes en koren bieden de gelegenheid gelijkgestemden te ontmoeten en het plezier van samen spelen te ervaren. Nieuw is het volwassenen popkoor onder leiding van Marieke Zondervan, waar een enthousiaste groep regelmatig optredens organiseert.

Toonbeeld organiseert voor leerlingen van Emergo en Excelsior een muziektheoriecursus, waardoor muzikanten met een HaFaBra-diploma op zak makkelijker aansluiten.

Leerlingen op een instrument	2022	2023
Blokfluit	6	4
Piano	34	37
Harp	7	8
Gitaar en basgitaar	23	31
Basgitaar	-	6

Keyboard	25	35
Cello	10	4
Slagwerk	21	19
Trompet/klein koper	15	4
Groot koper	3	-
Hoorn	2	1
Dwarsfluit	10	6
Klarinet	4	3
Saxofoon	6	7
Viool	14	10
Zang	6	3
Totaal	186	178

Leerlingen in een ensemble	2022	2023
Slagwerkgroep & popensemble	8	8
Beginnersensemble	4	8
Strijkersensemble	3	7
Blazers- en slagwerkklassen	8	5
Proeflessen	37	44
Totaal	60	72

Cursisten	2022	2023
Zanggroep Kids Voice	6	-
Zanggroep High Frequency	-	14
Muziektheorie	-	14
BlokfluitXplosie	19 + 16	19 + 16
Klezmer-ensemble Freilach	7	7
Totaal	48	69

2.2 Beeldende vorming

De ateliers van Toonbeeld zijn goed uitgerust en worden gebruikt voor verschillende beeldende disciplines. In 2023 waren er maar liefst zes verschillende tekencursussen en is het animo voor keramiek ongekend groot. Ook worden de ateliers wekelijks gebruikt door cursisten buiten lestijd.

De beeldende docenten beschikken over de juiste competenties, ervaring én opleiding om leerlingen nieuwe vaardigheden te leren en te inspireren. Ook hebben de docenten een eigen atelier en zijn actief als kunstenaar. Zij exposeren hun eigen werk tijdens de Kunstfietsroute en dat van hun leerlingen vult gedurende het hele jaar de gangen van Nieuw Geesterhage.

Cursisten	2022	2023
Kinderatelier	66	59
Keramisch vormen/ draaien/ pottenbakken	45	66
Tekenen & schilderen	8	24
Schilderen met acryl- en olieverf/ korte cursussen tekenen en schilderen	18 + 17	24+ 24
Workshops Kijken is een Kunst en Smaak van Inkt	13 + 25	33
Grafiek	12 + 10	7
ToonKunst	7	7
Edelsmeden	6	6
Staalwerkplaats	10 + 7	7
Steenhakken	11	11
Striptekenen	14	-
Viltten	-	7
Totaal	269	275

2.3 Theater

Kinderen kunnen deelnemen aan de toneel- en musicallessen. Er wordt gewerkt aan o.a. lichaamstaal, denktaal en stemgebruik en bij musical hoort uiteraard ook zang- en danstechiek. Het begin van elke cursus staat in het teken van technische vaardigheden leren en met plezier samenwerken, elke cursus sluit af met een presentatie in Theater Koningsduyn.

Cursisten	2022	2023
Toneel	19 + 15	25

Musical	37+ 39	87
Totaal	118	112

2.4 Combinatiefunctie

Voorgaande jaren werden de gelden voor de combinatiefunctie ingezet voor cultuuronderwijs op scholen, de cultuurcoaches. In overleg met Wethouder Brouwer heeft Toonbeeld de gelden in 2023 in mogen zetten ter aanvulling van de reguliere subsidie en de lessen en cursussen op eigen locatie. In een tussentijdse wijziging van het besluit in de zomer, werden de afspraken geldend voor het hele kalenderjaar. Een aanvullende opdracht was het ontwikkelen van aanbod voor peuters, jongeren en ouderen. Aanbod starten in het nieuwe cursusjaar vanaf september 2023. En de samenwerking opzoeken met Stichting Welzijn. Toonbeeld heeft geen nieuw plan ingediend voor de regeling Combinatiefunctie, geen activiteitenplan of bereikcijfers vastgesteld.

Nieuw aanbod in uitvoering	Doelgroep	Cursisten 2023
Peuterdans	Peuters en opvoeders	8
Instrument safari	Kleuters	13

Kleien en tekenen	Jongeren	6
Schilderen – de stemming in je hoofd en hart	Ouderen	23
	Totaal	50

Overig ontwikkeld aanbod	Doelgroep
Mijn eerste muziekles	Peuters en opvoeders
Handjes in de klei	Peuters en opvoeders
Theatertuin	Kleuters
Krijten en Kwasten	Kleuters
Musicalproductie	Jongeren

Vooruitblik

- Peuters** Mocht de Combinatiefunctie of SPUK in de toekomst doorgang vinden bij Toonbeeld, dan starten verschillende docenten met workshops in de Peutercafé's in Akersloot, Limmen en Castricum;
- Kleuters:** Bij Toonbeeld proberen we laagdrempelig, korte cursussen aan te bieden, om jonge kinderen kennis te laten maken met de organisatie, docenten, het aanbod en eigen talenten te ontdekken;
- Jongeren:** In februari 2024 start een stagiair Communicatie van de HvA haar onderzoek over doelgroepenbereik via Social Media, specifiek gericht op jongeren. We proberen in, voor Toonbeeld, nieuwe disciplines de interesses van de jongeren te wekken;
- Ouderen:** De wens van Toonbeeld is meer te organiseren voor ouderen die eenzaam dreigen te raken, of waarvoor de lessen bij Toonbeeld te duur zijn. Dit zullen activiteiten in groepsverband zijn, waarbij het samenkomen en verhalen delen een belangrijk element is. We gebruiken de ingangen van Stichting Welzijn om de juiste mensen te bereiken en zullen ook naar hen toe gaan.

3. Cultuur in School

Alle activiteiten voor cultuuronderwijs zijn ondergebracht in de Afdeling Cultuur in School. Via de URL cultuurinschool.nl vinden scholen in Primair én Voorgezet Onderwijs de verschillende regelingen en activiteiten op het gebied van kunst maken, meemaken én betekenis geven. Betrokken kunstvakdocenten en cultuurpartners uit de gemeente zorgen samen voor een divers culturaanbod en brengen leerlingen in contact met hun culturele leefomgeving.

Cultuur in School verzorgde in 2023 het programma van Voorstellingen en Lezingen (voorheen Cultuuravontuur) en voerde twee regelingen uit: Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) en het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Cultuur in School kreeg in 2023 ook aanvragen voor het organiseren van cultuuronderwijs buiten programma's en regelingen om: Onderwijs Op Maat.

3.1 Voorstellingen en Lezingen

Het verslag over *Voorstellingen en lezingen* (voorheen Cultuuravontuur) zoomt in op de activiteiten die zijn en worden gerealiseerd schooljaar 2023-2024, lopend van van september 2023 tot en met juni 2024.

Het aanbod van Voorstellingen en Lezingen is toegankelijk voor alle basisscholen uit de hele CAL gemeente en Uitgeest en vinden plaats in Theater Koningsduyn en Bibliotheek Castricum in Geesterhage. Het programma 2023-2024 bestond uit zes verschillende voorstellingen van theaterbureaus STT producties, Het Verteltheater, Buro Bannink en Frijns. In het najaar van 2023 waren er zes voorstellingen uit schooljaar 2023-2024. Zes verschillende lezingen van kinderboekenschrijvers werden geselecteerd bij de Schrijverscentrale voor het aanbod van 2023-2024. In het najaar van 2023 waren er drie lezingen uit het schooljaar 2023-2024.

Het aanbod is met de hulp van de commissie Cultuuravontuur samengesteld. De commissie bestond uit: coördinator Marion Albers en vrijwilligers Manda de Jong, Mieke Hoogenbosch, Marianne Lotti, Wim Noom, Mia Wijten, Jannetje Wester, Annemarie Amsen, Elma de Weerd, Marian Punte, Bregitta Waardijk en Margreet Mulder, Astrid van Wijnen, Marjan van Diepen en Lilian van der Horst. De vrijwilligers zijn tevens publieksbegeleiders bij de activiteiten.

De programmaboekjes werden aan het einde van het schooljaar 2022- 2023 in print en digitaal verspreid onder alle scholen. De voorstellingen waren gecategoriseerd in thema's, zodat cultuurcoördinatoren een passende keuze konden maken, met aansluiting bij eigen methodes, thema's en lesdoelen. De lesbrieven en het lesmateriaal dat bij elke voorstelling aanwezig was, zorgde voor een goede voorbereiding in de klas en mogelijke vakintegratie.

Naam voorstelling en gezelschap	#Voorstellingen	#Leerlingen	#Scholen
<i>Andy Ninvalle</i> Massive Movement	2	399	6
<i>Peter Peper</i> Ijsbeer Inc en Hotel Modern	4	499	10
<i>Wie niet weg is wordt gezien</i> Bert Vos &the Klezmer Society	5	592	11
<i>De Grijsaards</i> Matrose	5	625	13
<i>Ridder Ridder</i> Vreeken en Van der Pijl	5	635	10
<i>Aardmannetjes</i> Meneer Zee	5	636	8
Totaal	26	3.386	alle

Lezingen van schrijvers	#Lezingen	#Leerlingen	#Scholen
Yorick Goldewijk	4	116	3
Marieke van Ditshuizen	4	117	3
Tanja de Jonge	4	104	3
Totaal	12	337	9

3.2 *Cultuureducatie met Kwaliteit*

Toonbeeld verbindt leerkrachten, vakdocenten en cultuurpartners en stimuleert samenwerkingen. Door activiteiten te organiseren op het gebied van scholing en kennisdeling kunnen scholen hun cultuuronderwijs verbeteren en verankeren in het basisonderwijs.

Resultaten

- 11 van de 12 scholen in Castricum zijn betrokken bij CMK, 10 van hen vulden EVI in, de 5 bestaande scholen lukt het aardig hun beleid in praktijk te brengen. Het ICC netwerk is verstevigd en komt drie keer per jaar bijeen. De EVI-monitor werkt goed in combinatie met kleine ontwikkelingen, liefst direct op de werkvloer toegepast. Ook worden beleidsplannen aangepast en up to date gemaakt.
- ICC'ers worden intensief door de projectleider ondersteunt op alle vlakken. Ook onderwijsmedewerkers en cultuurpartners worden door de projectleider begeleid. Ze krijgen veel informatie over de scholen; hoe hen te bereiken en lesstof aan te laten sluiten, hoe activiteiten te organiseren en welke doelen de school ermee hoopt te bereiken. Ze worden gewezen op mogelijke trainingen en subsidies, op kansen in de gemeente en samenwerkingen. Schoolteams worden getraind als er een vraag is, Toonbeeld ontwikkelt hiervoor eigen teamtrainingen. Ze geven antwoord op veel voorkomende vragen of problemen die uit EVI naar voren komen.

- Er is in 2023 aansluiting gezocht bij thema's, zoals vanuit IPC. Leerkrachten hebben de wens dat leerlingen vaardiger worden met verschillende technieken en ambachten, zodat zij gevarieerde verwerkingsopdrachten kunnen maken bij de thema's. Ook voor vakintegratie blijft veel aandacht. Zo wordt bijvoorbeeld de theaterles vaker ingezet om het vak burgerschap handen en voeten te geven.
- De culturele leefomgeving wordt actief betrokken. Tijdens ICC-bijeenkomsten worden partners uitgenodigd zichzelf te presenteren en kennis te maken met scholen. De culturele kaart wordt inzichtelijk gemaakt op een nieuwe website Cultuur in School. Hierdoor wordt het contact direct persoonlijk en makkelijker, waardoor aanbod en trainingen sneller worden afgenomen en een bezoek aan een museum of bioscoop laagdrempelig wordt ingepland. Zo presenteerde Huis van Hilde in 2023 de verschillende onderwijsprogramma's en bezochten veel klassen het museum.
- In samenwerking met Beverwijk, Heemskerk en Velsen organiseerde Toonbeeld in november de Cultuurconferentie. Op een middag in het Kennemer Theater gaven cultuuraanbieders inspirerende workshops voor PO inclusief tips en direct uitvoerbare ideeën over muziek, dans, theater, beeldend, erfgoed en maakonderwijs. Cultuurpartners die geen workshop gaven, waren uitgenodigd als deelnemer.
- Er is tijdelijk één nieuwe school betrokken geweest bij CMK, de Vrije School. Maar na de activiteit is het contact weer verloren.

KPI's	Beoogd resultaat over periode van 4 jaar: 2021 - 2024	Gerealiseerd resultaat: 2021 - 2023
# tevredenheid van scholen over CmK	11	12
# betrokken leerkrachten	40	44
# inhoudelijke contactmomenten	120	52
# nieuw geformuleerde beleidsstukken	5	3
# deelnemende nieuwe scholen	5	6
# samenwerkingen scholen en aanbieders	20	19
# gedeelde (beeld)verslagen	20	15
# trainingen cultuuraanbieders	4	3

# teamtrainingen op maat	12	9
# teamtrainingen kunstbeoefening	12	14
# ICC-bijeenkomsten	12	9
# ontmoetingen scholen en cultuuraanbieders	8	10
# activiteiten en samenwerkingen	20	24
# duurzame samenwerkingsverbanden	4	4
# subsidie over langere periode	1	-

3.3 Nationaal Programma Onderwijs

In 2022 startte de regeling NPO, gericht op het versterken van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen en het versterken van de onderlinge groepsvorming op school door middel van extra inzet op het gebied van cultuureducatie. De regeling was bestemd voor een schooljaar en liep door tot half juli 2023.

Activiteiten

Scholen hebben zelf aangegeven hoe de NPO-gelden een aanvulling kunnen zijn op wat er al gebeurt op school op het gebied van kunstonderwijs. Zo werden activiteiten gekozen die een verbredend, of juist verdiepend karakter hadden. Er werd door de leerlingen kunst gemaakt en van kunst genoten.

Primair Onderwijs	Aanbod en cultuuraanbieder	#Leerlingen
De Brug	Musical en klei – F. van Uhm en L. Hendrikse	220
Cunera	Breakdance – F. de Graaf	355
Helmgras	Dans, Breakdance, Etsen, Steam en Klei – I. Berkhout, F. de Graaf, S. van Empelen, M. Fraij en L. Hendriks	420
Juliana van Stolberg	Dans – F. van Uhm	265
Kerkuil	Musical - S. Brommer en I. Berkhout, R. Eschweiler-Soest	423
Kleurenorkest	Muziek – P. van Schagen	218
Kustlijn	Theater – S. Himmelreich	115
Montessorischool	Drama – S. Himmelreich	151
Paulusburcht	Musical en muziek – F. van Uhm en P. van Schagen	244
Rembrandtschool	Beeldende Vorming – S. Molenaar	160
Visser 't Hooft	Blokfluit en Saxofoon – N. Strubbe en B. Baas	189
Vrije School	Orkestles – B. de Smit	169

		Totaal	2.929
Voortgezet Onderwijs	Aanbod en cultuuraanbieder		#Leerlingen
Bonhoeffer College	Workshops samba percussie, koor, keramiek, striptekenen, film, theater – R. Bult, M. Zondervan, L. Hendriks, E. Lichtenbelt, H. Looije, J. Ploegman, J. Hendriks, K. Ten Kate, Corso Bioscoop, S. Brommer		1.512
J.P. Thijsse College	Museumbezoek, muziekavond, dansworkshops, workshops wereldmuziek - STRAAT, Fabrique Lumière, Theater Koningsduyn, Club Mariz, Kasumai Dunia		1.752
VONK	Keramiek draaien en glazuren – L. Hendriks		1.078
		Totaal	4.342

Resultaten

De voortgang van de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling, inclusief sociale morele competenties, van de leerlingen wordt gemonitord in het leerlingvolgsysteem. Helaas zijn scholen i.v.m. AVG niet bereid om de Toonbeeld toegang te verlenen tot het leerlingvolgsysteem. Daar komt bij dat directies het vermoeden hebben dat het niet mogelijk is resultaten op te maken en een direct verband te leggen met genoten cultuuronderwijs.

De activiteiten en de beleving van de activiteiten werden aan het eind van het schooljaar 2022-2023 geëvalueerd door middel van een evaluatieformulier en -gesprek met Toonbeeld en de cultuuraanbieder.

De activiteit heeft bijgedragen aan	Ja	Gelijk gebleven	Nee
Sterkere sociale vaardigheden	60%	40%	0%
Omgang met anderen en groepsvorming	73%	27%	0%
Persoonlijke vorming, normen en waarden	67%	33%	0%
Kunnen voelen en verwerken van emoties	73%	27%	0%
Het welzijn van de leerlingen	87%	13%	0%

Angelique Handjes, ICC-er basisschool De Brug:

“Het was heerlijk om een enthousiaste docent als Lieke in school te hebben. Door haar expertise hebben we onze materialen en oven eindelijk weer eens gebruikt”.

Silvia Winder, cultuurcoördinator Bonhoeffer:

“Buiten de school op een creatieve manier aan de slag, dit alles zorgde voor een hele positieve sfeer en verbinding in de groep! Er werd geleerd en veel gelachten. We zijn heel blij dat deze workshops georganiseerd konden worden”.

3.4 Onderwijs Op Maat

Naast de activiteiten voor cultuuronderwijs vanuit verschillende subsidieregelingen, zetten scholen ook geregeld eigen middelen in om leerlingen meer professioneel les aan te bieden. Zij bekostigen de lessen vanuit de vereenvoudigde lumpsum, werkdruk verlagende middelen of speciaal gelabelde gelden zoals die van de Cultureel Jongeren Pas.

Primair Onderwijs	Aanbod en cultuuraanbieder en duur	#Leerlingen
Helmgras	Keramiek - L. Hendrikse – korte reeks	60
Juliana van Stolberg	Dans – F. van Uhm – lange reeksen	240
Kerkuil	Muziek – H. de Jager en A. Schagen – gehele schooljaar	423
Kornak	Koorles – M. Borst-Zondervan – gehele schooljaar	100
	Totaal	823

Voortgezet Onderwijs	Aanbod en cultuuraanbieder en duur	#Leerkrachten
Compaen VMBO	Keramiek draaien en glazuren – L. Hendriks - workshop	5
	Totaal	5

4. Activiteitenoverzicht

Door het hele jaar heen opende Toonbeeld de deuren voor nieuwe cursisten, nieuwsgierige ouders en geïnteresseerd publiek. Elke docent organiseerde met zijn eigen leerlingen open les-presentaties, voorspeelmomenten en kleine expositieën. Ook waren er bijzondere activiteiten.

januari-februari	Expositie Winter
18 februari	Orchestra of my life
maart	Expositie J.P. Thijssen College
23 maart	Presentatie mini-musical
april	Expositie Monstermaand
2 april	Presentatie theaterproductie
21 april	Presentatie theater
27 april	Docentenconcert bij Lintjesregen
3 juni	Kunstfietsroute
3 juni	Eindpresentatie musicalproductie
8 juni	Eindpresentatie mini-musical
17 juni	Castricum UIT Festival
30 juni	Open podium in DOK
15 juli	Muziektheorie examens
juli-september	Expositie Corneille
2 september	Smaakmakersfestival
oktober-november	Expositie In beweging
23 november	Presentatie mini-musical
8 november	Cultuurconferentie
december	Expositie In het hart van een bloem
16 december	Candle Light Shopping kooroptreden
22 december	Open podium in DOK

